

Verslag van de thema avond over de WMO

De afgelopen jaren zijn er bij het regiobestuur vele signalen omtrent de invoering van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) binnen gekomen. Naarmate de invoering van deze nieuwe wet nadert, komen veel van de vragen voort uit de groeiende onrust die de invoering van de plannen van de regering met de ZORG omgeven. Het spreekt voor zich dat wij ons hierbij voornamelijk over onze naasten bekommeren.

In de media zijn er in de afgelopen tijd een aantal vaagheden omtrent deze nieuwe wet aan de orde gesteld en het leek het bestuur gepast als daar eens regiogebonden op werd gereageerd. Met name natuurlijk door de mensen die daar (straks) verantwoording voor dragen. Het doel van de avond was daarom een antwoord te krijgen op de vier vragen die gedurende de voorbereidingen het duidelijkst naar voren kwamen.

* Wat er exact per persoon gaat veranderen is niet de eenvoudigste vraag. U weet wat er voor Uzelf en Uw naasten belangrijk is, maar gaat met de grootschalige verandering zoals ze nu wordt voorgesteld het individuele van een persoonlijke zorgvraag niet verloren? Kortom krijgt iemand nog wat ie momenteel heeft en houdt ie daar in de nabije toekomst het recht op?

Om precies 20:00 hr nam Lia van Berkel het woord om de avond te beginnen. Keurig op tijd en gezien de grote opkomst leek het inderdaad wenselijk om de belangstelling met een boeiende avond te belonen.

Als inleiding legde mevrouw Mariëtte Teunissen (Zorgbelang Zuid Holland) uit welke zaken 'anders' gaan verlopen en hoe dit van invloed kan zijn op de ZORG die nu wordt ontvangen en verstrekt. Geen eenvoudig verhaal en hoewel ze het erg duidelijk voorstelde bleven er uiteindelijk veel vragen liggen die door het forum na de pauze wellicht beantwoord konden worden.

Mevrouw Teunissen ondersteunde haar verhaal met een heldere power-point presentatie, deze hebben we met de aanpassingen die zij er intussen nog in heeft aangebracht op onze site gezet. Dan kunt u 'm nog eens op uw gemakje doornemen. (kan zonder Office pakket bekeken worden met een gratis te downloaden viewer programma)

De basisgedachte achter de WMO is een terugtrekkende overheid. Momenteel gaat er in het verlenen van de ZORG erg veel geld verloren door de versnippering. *Kort gezegd blijft er onderweg teveel aan de diverse strijkstokken hangen en komt dat geld niet ten goede aan voor wie het bedoeld is.*

Daarom moet de nadruk meer komen te liggen op zelfredzaamheid en ondersteuning uit de directe omgeving van iemand met een zorgvraag. Dan kan de ZORG langer verleend worden en staat dichterbij de vrager zelf. Die gaat na 1 januari namelijk naar de gemeente (het WMO loket).

Binnen 6 weken wordt er door een of meerdere deskundigen bekeken wat er daadwerkelijk aan ZORG nodig is. Bijvoorbeeld door middel van externe hulp. *Kort samengevat wordt er gekeken of er iemand is die de ZORG vraag kan invullen en wat de vrager zelf nog kan (arrangeren).*

Vervolgens wordt de benodigde externe hulp binnen 2 weken ingekocht bij een gespecialiseerde hulpverlener. Hier wordt een budget aan verbonden. Bij eventuele onenigheid kan de rechter een besluit veranderen of herroepen.

Er blijven 3 instanties over die bij de ZORG voor de financiën zorgen.

De Zorg Verzekering Wet (ZVW) die de wijkverpleging, extramurale zorg en -palliatieve behandeling, wijkverpleging en persoonlijk verzorging regelt.

De Wet Langdurige Zorg (WLZ) die alle 24 uren zorg regelt. Hier moeten we denken aan de voorzieningen voor ouderen en andere intensieve behoeftigen. Mensen met GGZ en/of 24 uren zorg en/of toezicht.

Het gaat hier dus voornamelijk over zorg die verleend wordt in instellingen.

WMO regelt vanaf 1 januari via de gemeenten de jeugdhulp tot 18 jaar. Behalve voor kinderen die aangewezen zijn op langdurige hulp. (die blijven vallen onder de WLZ)

In het kader van de Maatschappelijke Ondersteuning (vandaar de naam) gaat de gemeente voortaan ondersteuning bieden bij zelfredzaamheid en participatie (mantelzorg), beschermd wonen en opvang.

Door meer efficiëntie moet het wirwar aan financiën die nu vaak heerst, opgeheven en voorkomen worden. Geen mensen meer die van het kastje naar de muur gestuurd worden.

Na deze toch enigszins pittige, want confronterende inleiding was het de hoogste tijd voor een vers kopje koffie. Eerst stelde Lia ons echter de leden van het forum voor.

Het forum: Mevr. Roos van Gelderen (SP) (wethouder Jeugd, Zorg en Welzijn) uit Leiden, Han de Jager (CDA) (wethouder Jeugdbeleid, Basis- & Voortgezet onderwijs, Zorg & welzijn (inclusief Wmo & Volksgezondheid) uit Alphen a/d Rijn. Samen vormden zij de vertegenwoordiging van de gemeentebesturen uit onze regio. Het was jammer dat wethouder Inge Nieuwenhuizen van de gemeente Voorschoten verstek moest laten gaan. Zij had een dubbele afspraak.

Dhr. Denis de Roo vertegenwoordiger van de Gemiva SVG groep en mevr. Jeannet Schouten zijn collega van IPSDE/de Bruggen (*tevens volksvertegenwoordiger in Aalborg*) waren namens de ZORG verleners aanwezig. Dit brede forum aangevuld met de inleidster moest de aanwezigen op de hoogte kunnen brengen van wat ons allemaal te wachten staat.

Bij het binnen komen hadden we overigens ook al een bakje troost gekregen, maar de voorbereiding op het forumgesprek dat na de pauze plaats ging vinden, gaf aanleiding om het vertelde heel even te verwerken. Er ontstonden in de pauze een aantal leuke discussies en iedereen bleek inderdaad erg nieuwsgierig naar de verdere avond.

Lia moest om 21:00 hr eenieder tot stilte oproepen, zodat we snel verder konden gaan.

* Een van de belangrijkste vragen kwam als eerste aan bod; Hoe pakken de gemeenten hun nieuwe taak op? Die opdracht werd ze door "den Haag" handig toegespeeld en al is het natuurlijk niet dat ze dat zomaar van de ene op de andere dag op hun bordje kregen. Het is per 1 januari aanstaande echt zo ver dat de nieuwe wet daadwerkelijk uitgevoerd moet gaan worden.

Het is dus gepast om de wethouders uit ons forum eens aan de tand te voelen.

Alphen heeft in overeenstemming met de CDA uitgangspunten bij de 'sociale participatie' gekozen voor een vertegenwoordiging die representatief is voor alle gehandicapten. Teneinde dit principe in te kunnen vullen is er gekozen voor vier zorgaanbieders die voor alle vragen een oplossing moeten gaan bieden. *Al kan de hulp door deze vier organisaties natuurlijk ook aanbesteed worden aan derden, bijvoorbeeld als een oplossing te speciaal zou worden.*

De bedoeling is dat uitsluitend deze 4 die ZORG gaan leveren en er vanuit hun visie inhoud en vorm aan geven, na aanbesteding en overleg met 'de gemeente'.

Overigens vormt Alphen bij de inkoop van deze ZORG een alliantie met de gemeenten Nieuwkoop en Kaag en Brasem.

Leiden kiest voor een bredere benadering en gaat er gezamenlijk met Zoeterwoude, Leiderdorp en Oegstgeest van uit dat er voor iedere zorgvraag individueel een gepaste oplossing gezocht moet worden. Zij gaan bestuurlijk een contract aan zodat iedereen die de gevraagde ZORG kan en/of wil invullen een gesprekspartner is om tot de best mogelijke oplossing voor de cliënt te komen.

De H6 gemeenten (Zoetermeer, Zoeterwoude, Leidschendam, Voorburg, Voorschoten en Wassenaar) kiezen een andere aanpak, maar hebben uit bovenstaande mogelijkheden een 'middenweg' gevonden.

* De andere belangrijke vraag werd ingegeven door het idee dat we een flink aantal zorgverlenende organisaties in onze regio hebben. Vanuit het belang van onze verwanten willen we graag weten hoe de instellingen de veranderingen in hun ZORG gaan oppakken. Gezien de schaalvergroting die gedurende de afgelopen jaren heeft gespeeld, kunnen onze verwanten het gevaar lopen dat zowel de samenwerking als de concurrentie tussen de diverse ZORG instanties hen als cliënt buiten de boot laat vallen.

Zoals we hebben gezien bij de stichting Philadelphia kan het zomaar gebeuren dat er veel personeel, dat nu vaak heel aardig functioneert, plotseling aan de kant komt te staan. Gaan door de veranderingen ook in onze regio banen vervallen? Wordt er hier en daar zodanig ge(her)structureerd dat instellingen en huizen dicht gaan? Dreigt er van alles en nog wat te verdwijnen omdat de pot met goud leeg is? (in jargon worden dit meestal 'bezuiniging' genoemd)

Zowel IPSe/de Bruggen als Gemiva gaf aan dat er gezocht zal moeten worden naar intensievere samenwerking en (inderdaad) rationalisering van de geboden ZORG. Zowel zij als de wethouders benadrukten dat de hele ZORG anders ingedeeld zal gaan worden en vertelden dat daar al een aantal jaren gezamenlijk hard aan wordt gewerkt.

Het is inderdaad een gegeven dat een flink aantal zaken anders gereld gaat worden. Maar als we het zoals voorgesteld positief benaderen, dan hoeven deze veranderingen niet te leiden tot vermindering of zelfs afbraak van het huidig bestaande aanbod. Opgebouwde ervaringen moeten en zullen ter harte worden genomen. Derhalve spelen ze een belangrijke rol in de veranderingen.

Dat er wat angstige voorgevoelens leven bleek telkens als iemand onbeschroomd een vraag aan het forum durfde voor te leggen waarin tamelijk persoonlijke zaken aan de orde kwamen.

Beide wethouders benadrukten een aantal keren dat er bij de gemeente aan informatie te komen is en wel drie keer moest mevr. Teunissen volstaan met de toezegging het een en ander nader uit te gaan zoeken. Het is de reden dat ze haar presentatie heeft uitgebreid. Daarom is het zeker de moeite waard deze nog eens door te nemen op onze site.

De zogenaamde 'eigen bijdrage' kwam ook een paar keer aan bod, evenals het zogenaamde ZGP niveau vormde dit een heet hangijzer want ging over geld. Hoeveel moet iemand straks zelf gaan bijdragen aan zijn/haar ZORG en in hoeverre wordt de afhankelijkheid van mantelzorgers groter dan nu reeds vaak het geval is.

Er doen berichten de ronde die een voorbeeld geven over van burens die elkaar onder de douche zouden moeten gaan doen en 'boodschappen' die voortaan evengoed door familieleden of nogmaals de burens gedaan kunnen worden.

Het forum deelde mee de terughoudendheid, voorgevoelens en angsten te delen. De leden gaven aan dat, hoewel deze bangheid niet geheel ongegrond is, de ZORG voor onze verwanten (meestal ZGP4 en hoger) zo min mogelijk zal veranderen. Dat is het uitgangspunt! De naam van de aanbieder van de ZORG zal misschien veranderen en het is inderdaad zo dat er bezuinigd moet worden, maar de inhoud en intensiviteit van de wat er geleverd wordt (de uiteindelijke ZORG) zal ongeveer gelijk blijven.

Zo zou het bijvoorbeeld kunnen dat 'cliënten' op een ander plek zullen moeten gaan werken. Misschien omdat het vervoer te begroetelijk is. Maar niet iedere verandering betekent ook automatisch een vermindering in kwaliteit. Verandering van spijt doet immers eten.

Voorwaar een hele geruststelling en een mooi moment om de avond te beëindigen. Het was tenslotte al over tien en dus hoog tijd om de zaal op te ruimen en weer naar huis te gaan. Lia van Berkel heeft de avond streng maar vriendelijk in goede banen geleid.

* Ten slotte blijft de allerbelangrijkste vraag over. Hoe pakken de mensen die afhankelijk van de ZORG zijn (met name onze verwanten), het een en ander op?

Kunnen zij de eventuele veranderingen verwerken?

Krijgen ze daar de tijd, ruimte en gelegenheid voor?

Wie gaat er door de verwarring die bij hen dreigt te ontstaan tussen de wal en het schip vallen?

En nog belangrijker hoe lossen de zorgverleners en gemeenten dit vervolgens op?

Kunnen we de benodigde deskundigheid eigenlijk (nog extra) van ze verwachten?

Jammer genoeg moesten deze laatste vraagstukken merendeels onbeantwoord blijven. De tijd zal het trouwens moeten leren, want ervaring hebben we er nog niet met de WMO opgedaan. Gelukkig is er door de diverse sprekers heel veel duidelijk gemaakt en kon iedereen dus aanzienlijk wijzer terug naar huis. Helaas was de sfeer, net zoals ieder jaar tijdens onze thema avonden, te algemeen om tot de bodem op de vaak zeer persoonlijke vragen in te kunnen gaan.

In grote lijnen hebben we nu echter geleerd waar we terecht kunnen en/of wat er aan zit te komen. We hebben tevens te horen gekregen bij wie we onze vraagstukken kunnen voorleggen. Dat is toch heel wat!

Het bestuur kijkt terug op een geslaagde avond. Zij zijn het forum en de inleidster dankbaar voor alles dat er boven tafel is gekomen. Blijkbaar is er weer gekozen voor een 'levend' thema.

Deze bijeenkomst heeft weer eens heel duidelijk gemaakt dat onze vereniging hier in de regio een bestaansrecht heeft. KansPlus Rijnstreek blijkt met deze avonden immers een ongekende en welkome steun aan haar achterban te bieden.